

J 64
1257

p.i. 201.007

AP EESTI RAHVUS-
KOGU

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 7 (373)

16. veebruaril 1929 a.

IX. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
Tellimise hind: aastas Kr. 10.—
poolaastas „ 5.—
veerandaastas „ 2.50

Siseministriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
aastas Kr. 8.—
poolaastas „ 4.—
veerandaastas „ 2.—
Üksik number maksab 25 senti.

Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24
Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1

Kuulutuste hinnad:
1/1 lehek. Kr. 40.— || 1/4 lehek. Kr. 10.—
1/2 „ „ 20.— || 1/8 „ „ 5.—
1/3 „ „ 13.50 || 1/16 „ „ 2.50

Tunnistuste kaotuste kuulutused Kr. 1.—
Lehe eesküljel 75% o, tekstis 100% o kallim.

Adressi muutmise 30 senti.
Address kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) J. Veneman, Süüdistatava ja tunnistaja sundtoomisest. 2) A. Liit, Näpunäiteid tulikahjude jälgimisest. 3) H. Punsepp, Mõnd politsei laskeoskusest. 4) Omavalitsuse maksude sissenõudmisest. 5) Sissenõutud summade edasiandmise tähtajast. 6) Joh. Liivak, Rohkem tähelepanu suuskadele. 7) Ametlik osa. 8) Küsimusi ja kostmisi. 9) Kirjavastusi. 10) Kuulutusi.

Süüdistatava ja tunnistaja sundtoomisest.

J. Veneman.
(Lõpp.)

Süüdistatava sundtoomist uurimusele ei toimetata teisiti, kui temale selle üle vormilise kutsetähe, mis samasisuline, kui kutsetäht uurimusele kutse kohta (§ 379), ettepanemisel. (§§ 62, 390), s.t. kirjalik kutse, mis pannakse ette sundtoodavale, peab sisaldama: 1) uurimusele nõuetava isiku nime; 2) ilmumise aja ja koha; 3) asja, milles nõuetav isik kutsutakse ja 4) mitteilumuse tagajärjed. Kutse, mis ei sisalda ettenähtud vorminõudeid, on politsei kohustatud saatma kohtu-uurijale tagasi (§ 380). Üldse, kui politseil tekib mõne täitmise seotud küsimuse suhtes arusaamatusi, siis peab politsei küsima ülesande pealepanijalt arusaamatuse kohta lahendust, ühtlasi selle saabumiseni süüdistatavat pidama silmas.

Esitades süüdistatavale vastava kutse sundtoomise üle, kutsutakse ta järgima kutsetähe esitajale, mittealistumise korral tuuakse ta uurimusele ametnikkude või eraisikute kaasabil (§ 391). Tekib küsimus, mis on mõeldud sõna „esitamise“ all. Kas peab see lihtsalt tähendama kutse näitamist sundtoodavale või peab ta ka tehtama selle sisu suhtes teadlikuks? Kuigi seadus ei anna selle kohta otsekohest seletust, tuleb siiski arvata, et esitamine peab sündima säärasel teel, et isik oleks selle sisu suhtes teadlik, sest vastasel korral võiks arvata isik, et esitajal pole õigust nõuda temale järgimist. Mis puutub kirjaoskamatusse, siis tuleks siin toimetada samuti nagu kutse kuulutamiselgi — kahe tunnistaja juuresolekul (§ 383) teha teatavaks sund-

toomise nõudmine. Edasi leiame samas paragrahvis sõnad „mittealistumisel või vastupaneku“ korral tuuakse ta uurimusele ametnikkude või eraisikute kaasabil“. Mida nimelt tuleb mõista mittealistumise või vastupaneku all? Kahtlemata tuleb mittealistumiseks arvata kõiki neid seisukordi, mis teevad sundtoomise täitmise võimatuks või vähemalt raskendavad seda. Kui, näiteks, sundtoodav ei taha täita neid tingimusi, mis sundtoomise läbiviimiseks nõuetavad, kui ta soovib võtta ühes sõjariista või ei taha tulla koos saatjaga või politseiga jne. Vastupanek võib tulla sundtoodava või ka kõrvaliste isikute poolt. Kui sundtoodav üldse ei mõtlegi ilmuda, või mõnel muul teel hakkab vastu, siis arusaadavalt tuleb tarvitada tema sundimiseks jõudu.

Kogu toomise toiming peab saama tehtud väga ettevaatlikult, sest iga ettevõetud üleliigne samm, mis võiks piirata isiku vabadust rohkem, kui see tõelikult tarvilik või ei käi kokku sundtoomise põhimõttega või sihiga, tuleb lugeda kuritarvituseks ja võib tuua toojale karistuse, mis väljendatud seaduses (§ 392), et „igasugune sundtoodava isiku haavamine toob kaasa seadusliku vastutuse“. Loomulikult ei tule siin haavamise all mõista mitte üksi sõnadega haavamist, vaid iga säärast tegu, mis võib olla haavav isikule sundtoomise mitte õieti tarvitamisel, kuna see vahest areteerimisega seotud toiming juures mitte ei ole.

Süüdistatava sundtoomist ning tema vahiallavõtmist toimetatakse päeval, välja arvatud juhtumid, mis ei kannata edasilükkamist (§ 392). Nagu näha, käseb seadus võtta ette sundtoomist päeval, et mitte segada sundtoodava enese ega kaaselanikkude kodust rahu, ja ainult juhtumitel, mis ei kannata edasilükkamist, tuleb esitada sundtoomise kutse ja seda teostada öösel. Seadus jätab aga määramata, millised need „edasilükkamatud“ juhtumid on. Mis tuleb mõista säärase juhtumi all, mille olemasolul politsei on õigustatud algama ja toimetama sundtoomist öösel? Selle kohta ütleb Mikljäševski: „edasilükkamatute juhtumite kategooria iseloomustatakse võimalusega teostada sundtoomist ka öö mõõdamisel. Kui päeva alates alata sundtoomist juba oleks võimatu, näiteks, kui

on olemas veendumus, et süüdistatav põgeneb, varjub või sõidab ära öösel jne., siis tuleb lugeda säärast juhtumit edasilükkamatuks. Kuid ka siin, arvestades seaduse tahtega kindlustada individuaalset vabadust ja takistada asjatut kodaniku õiguste piiramist, ei saa rahulduda ainult õiguste oletusega, et sundtoodav võtab ette sammud, mis teeb võimatuks teostada sundtoomist päeval, vaid tuleb nõuda tegelikke fakte või vähemalt ilmseid ettevalmistusi selleks, piirates politsei tegevust säärasel oletusel vaid isiku järele salaja valvamisega ja õigusega alata sundtoomist siis, kui pannakse tähele ettevalmistusi põgenemiseks.“

Sundtoomise teostamisel võib tulla ette juhtum, mille määramine ja mõistmine võib tekitada politseile raskusi. Nimelt, kuidas tuleb toimetada sundtoodava kuni selle protsessuaal-toimingu täitmiseni, milleks teda sunniti ilmuma ja kuhu teda paigutada kuni sundtoomise otstarbe täitmiseni, kui see protsessuaal-toiming ei saa võetud ette kohe pärast sundtoodava kohtusse esitamist? Küsimuse lahendab § 393., nähes ette, et „süüdistatav hoitakse kuni tema sundtoomise nõudmise täitmiseni koduses arestis või valve all“, kuid politsei, kellele lasub sundtoomise tegelik täidesaatmine, on sagedasti koormatud tööga, mis ei võimalda alati täpselt arvata välja aega ega võtta ette seda toimingut selliselt, et sundtoodav jõuaks kutses ette nähtud ajaks uurimusele ilma teda rohkem kinni pidamata, kui seda läheb tarvis tõelikult viivitamatuks reisuks, ja seepärast näeb selle paragrahvi väärtõlgitsemise tagajärjel soodsa juhuse sundtoodava suhtes võtta tarvitusele nii öelda takistusabinõud sundtoomise eest kõrvale hoidmiseks, eriti sel puhul, kui tuleb politseil sundtoomist teostada isiku suhtes, kellele pole kindlat elukohta ega teenistust. Leides juhuslikult säärase isiku, hoiab teda politsei nii kaua arestimajas kinni kuni saabub kutses tähendatud aeg süüdistatava uurimusele esitamiseks. Maimitud juhtumil oleks aga tegemist kahtlemata seaduse rikkumisega ja võimu kurjasti tarvitamisega, sest pidada kinni isik vahest isegi mitu nädalat arestimajas selleks, et teda õigeaks ajaks tuua uurimusele, ei vasta sundtoomise põhimõttele ega selle paragrahvi iseloomule ja sisule. Võttes arvesse, et sundtoomine ei ole

kinnipidamine ja võrreldes seda paragrahvi (393) § 398., et „kohtu-uuriija on kohustatud süüdistatava esialgselt kuulama üle viivitamatult ning mitte hiljem kahtekümmend nelja tundi pärast tema ilmumist või sundtoomist“ ja § 400. „kui kohtu-uuriija ei ilmu kohale ülekuulamise toimetamiseks kahekümne nelja tunni jooksul, arvates sundtoodava uurimusele toomisest, siis seab politsei selle üle kokku protokoll, mis pannakse asja juure, ning kuulutab, nii palju kui see temale teada, kinnipidamise põhjustest,“ ja edasi § 402. „kui süüdistatava seletusest selgub, et ta on peetud kinni vea või arusaamatuse tõttu, siis on politsei kohustatud teda vabastama viivitamatult, tähendades ära protokollis põhjusi, mis sundisid teda tarvitama seda abinõu“, siis selgub täiesti, et § 393. ettenähtud kinnipidamise juhtum on vaid nähtud ette seks puhuks, kui kohtu-uuriija või ka kohus mingisugusel põhjusel ei saa asuda viivitamatult isiku ülekuulamisele, vaid on sunnitud seda protsessuaal-toimingut lükkama edasi, kuid sundtoodav on juba esitatud kohtu-uuriijale või kohule. Mikljäševski, puudutades seda küsimust, ütleb: „Arvestades siiski, et seadus austab süüdistatava vabadust ja püüab kaitsta isikut ja tema õigusi, tuleb pidada säärase kindlustuse tarvitamist ülekuulamisele ilmumiseks erandiks, millest tuleb hoiduda praktikas täpse sundtoomise täitmiseks määratud aja suhtes. Tuleb aga tarvitada § 393., siis valida kodune arest, kui vähem kitsendav abinõu, eelistades seda vahi all kinnipidamisest. Kuid igal juhtumil selle kinnipidamise tarvitades ei tohi süüdistatavat asetada kõigi nende kitsendustega, millised, kuigi tarvitusel arestimajas, ei ole kutsutud esile tarvitusest sundtoomise otstarbe kättesaamiseks. Iga ülearune kitsendus, mis võetud tarvitusele sundtoodava suhtes, kuigi kooskõlas instruksioonidega aresti all hoitavate kohta, kui see otsekohe ei välju sundtoomise peaesmärgist, tuleb pidada kuritarvituseks, seaduse mõttega mittekokkukäivaks teoks.“

Kui tuleb siiski ette mainitud erandlik juhus, et ei saada viivitamatult asuda selle protsessuaaltoimingu täitmisele, milleks sundtoodav esitati k.-uuriija juure või kohtusse, tekib küsimus, kellel lasub kohustus valida üht kui teist kin-

nipidamise abinõu. Kas kuulub see politsei hoole või on seks tarvis eriline korraldus sundtoomise korralduse tegija poolt? Seadus selle kohta lähemaid juhtnööre ei anna, mispärast võib arvata, et see jääb politsei, kui kogu sundtoomise toimingu tegeliku täidesaatja hoole, milline seisukoht ka teoorias leidnud pooldamist. (Bourguignon — Jurisprudence des codes criminels.)

Nagu eelpooltoodud § 393. nägime, võib süüdistatavad teataval korral kuni sundtoomise nõudmise täitmiseni hoida koduses arestis. See kinnihoidmise abinõu on aga raskelt läbiviidav. Seaduses puuduvad igasugused juhtnöörid selle kohta, kuidas seda teostatakse, mispärast praktikas harva leiab see tarvitamist. Kui seda tarvitada, siis teatud liigi isikute kohta. Prof. M. Duhovskoi (Ruski ugalovnoi protsess) samal arvamisel olles näitab siiski mõned teed selle läbiviimiseks, öeldes muu seas: „Mõned leiavad võimalikuks piirduda süüdistatavalt allkirja võtmisega valitud ruumist mitteväljatulemises, kusjuures allkirja rikkumine toob karistuse r. tr. s. § 63. järgi.“ Teised oletavad õieti, et sellest on vähe; on tarvis panna välja maja juure vaht ja keelata väljatulek. Kodusel arestil on mõte ainult juhtumisel, kui tuleks tarvitada kinnipidamist, kuid seda ei saa võtta tarvitusele, näiteks perekondlistel põhjustel (ema imetab last jne).

Mis puutub lapse- ja alaealistesse süüdistatavatesse, kes ei ole ilmunud kutse järele, kuid nende kohalolek on tähtis, siis toimetatakse nendega kui süütegijatega sundtoomisel üldiste reeglite järgi, pidades silmas ainult nende kinnipidamisel neid erilisi reegleid, mis üldreeglite (§ 393) muutmiseks nähtud ette §§ 416.¹ ja 416.² (Vene senati krim. departem. seletus 1896. a. nr. 25).

Lõpuks peatun veel vähe tunnistajate sundtoomise juures, mis läheb teataval määral lahku üldreegleist. Erineb ju tunnistaja juriidiline seisukord süüdistatavast, mispärast ka nende sundtoomisel ei saa tarvitada kõiki neid abinõusid sundtoomise saavutamiseks, mis tarvitatakse süüdistatava suhtes.

Kõigepealt on rahukohtunikudele aluvais asjus tunnistajate ilmumise kohustus kohtusse seotud nende elukoha või ajutise viibimise koha kaugusega

kohtust. Elab alaliselt või viibib ajutiselt tunnistaja teises rahukohtu piirkonnas üle 15 versta kohtust eemal, kuhu teda kutsutud ilmuma, siis ei ole ta kohustatud ilmuma kohtusse (§ 69), vaid võib paluda, et teda kuulaks üle see rahukohtunik, kelle piirkonnas ta viibib, millest tuleb järeldada, et säärasel korral ei saa ka tema suhtes tarvitada sundtoomist. Politsei saades sundtoomise kutse tunnistaja kohtusse esitamiseks, ei ole säärasel korral õigustatud vastu isiku tahtmist hakkama teostama sundtoomist. Teiseks ei ole seadus ka määranud ära juhtumeid, kuhu tuleb paigutada tunnis-

taja sel puhul, kui temal tuleb oodata ülekuulamist. Paigutada ta kodusesse aresti või pidada kinni vahiall arestimajas ei ole seaduslikku alust, sest § 393. nähes ette viimased juhtumid ainult süüdistatavate kohta, kuna tunnistajate kinnipidamisest kr. kp. s. ei räägita. Näib, et seadus säärase juhtumi on jätnud meelega välja, sest ilmunud uurimusele, võib tunnistaja üldse keelduda andmast seletusi, kuna tema sundimiseks seaduses ei leidu vastavaid norme, seepärast pole nähtavasti seadus tahtnudki nii kaugele tungida tunnistaja isikuvabaduse piiramises.

Näpunäiteid tulikahjude jälgimisest.

A. Liit.

Statistika keskbüroo andmetel oli meil 1926. a. (hilisemad kokkuvõtted puuduvad praegu) üle riigi 955 tulekahju juhtu. Nendest sünnitasid 869 juhtu ainelist kahju, mis kogusummas võrdus 3.067.760 kroonile. Tule vallapääsemise põhjustena samas kokkuvõttes on märgitud: hooletus — 388, korratumad tuleasemed ja korstnad — 130, sädemed ja tahma põlemine — 115, pikne — 55, süütamine — 94, arvatav süütamine — 45 ja selgumatud asjaolud — 128 juhul. Saadud kahjudest tasusid kinnitusseltsid ligikaudu poole üldsummast.

Politsei peavalitsuse andmetel oli 1927. a. tulikahjude arv, mis tekkinud hooletusest või süütamisest, 929 ja sama arv 1928. a. — 836. Nendes arvudes puuduvad tulikahjud, mis tekkinud korratumatest tuleasemetest, sädemetest, tahmapõlemisest ja piksest, millised politsei kuuaruannetes kantakse õnnetuste lahterisse. Kuna need 1926. aastal moodustasid $\frac{1}{3}$ tulikahjude üldarvust, siis võib julgesti järeldada, et viimase kahe aasta jooksul tulikahjude arv meil on kasvanud, ja see peaks olema sündinud peasjalikult hooletuse ja selgitamatute põhjuste arvel, kuna süütamiste arvu juurekasv kuuaruannete järgi pole nii tundu-

Kui nüüd võtta arvesse, et hooletuse tõttu tekkinud tulikahjude läbi on hukkunud ka palju seesugust varandust, mis oli kinnitatud tule vastu kaugelt alla tegelikku väärtust või ei olnud sugugi

kinnitatud, siis tundub tulikahjude arvu kasvamine tähendatud põhjusel kahtlasena. Harilikult inimene õpib teise inimese õnnetusest ettevaatust, kuid siin tuleb ilmsiks vastupidine nähtus: kellegi puupaljaks põlemine näib edendavat hooletust ümbruskonnas!

Kardan, et tulikahjude põhjuste selgitamisega ei ole meil kõik korras. Juba see, et stat. keskbüroo andmetel 1926. a. oli 45 arvatavat süütamist ja 128 juhtu selgumata põhjustel, tõendab öeldut küllalt kujukalt. Stat. keskbüroo ammutab oma andmed politseilistest teatelehtedest, mis saadetakse talle kohtadelt tulikahjude juhtudest juurdlust toimetanud politseiametnike poolt. Ligi 20% juhtudest ei jaksanud politsei tulikahju põhjust üldse kindlaks teha, kes vastutab aga selle eest, et teistel juhtumustel tehti kindlaks just tõeline põhjus, et näit. õnnetu juhu taga ei peitunud hooletus või koguni osavasti teeseldud süütamine. Kartus, et tulikahjude põhjuste selgitamisega pole kõik korras, muutub veelgi tugevamaks, kui tuletan meele viimastel politseiametnike teenistusoskuse katsumistel mõnel pool tulikahju teemile kirjutatud juurdlusi, milliseid mul tuli vaadata läbi katsekomisjoni liikmena. Enamik katsealuseist oli leppinud tule tekkimise põhjuste selgitamise suhtes üksnes kahjusaaaja sellekohase arvamise protokollimisega, liigutamata endapoolt sõrmegi viimase kontrollimiseks, rääkimata tulikahju põhjuste plaanipärasest uurimu-

sest. Ehkki katsekomisjon arvestas juurdluste hindamisel eksami olukorraga, jäi siiski tihti mulje, et katsetamisel puuduvad teadmised tulikahju juurdluste alal ja seda peasjalikult ses osas, mis puutub tule tekkimise põhjuste selgitamisse.

Alamal püüan anda kokkuvõtliku ülevaate sellest, missuguse andmestiku vähemalt peab sisaldama tulikahju juhtumusest toimetatud juurdlus, et lugeda tulikahju ligikaudugi selgitatuks, käsitades ühtlasi ka selgitatud andmestiku näitlikku protokollimist. Selle juures võtan vaatlemisele eeskätt selle andmestiku, mis peab selgitama tule tekkimise põhjuse. Viimane ongi just see, mis eraldab tulikahju juurdlustest muudest juurdlustest, kuna süütaja avalikuks tegemine ja ta süü tõendamine (kui selgub, et on tegemist süütamisega) liigub üldiseid reegleid mööda.

Tuli võib saada alguse otsekohest süütamisest leegitseva või hõõguva ainega, nõrgast, kuid seejuures kehvast mõjuvust soojusest, isesoenemisest, plahvatusest, elektrisädemetest, voolust, välgust, keemilistest reaktsioonidest, hõõrumisest, tõukest, survest, kukkumisest, löögist ja kiirtekoondumisest. Põlemise edasikestmiseks on vaja aine, mis põleb, õhk (hapnik) ja põlemist levitav tegur — kuumus. Tähen datud allikatest saavutame iga päev tuld tuhandeks kasulikuks otstarbeks, samadest allikatest tuleb aga ka see tuli, mis muutub tulikahjuks, sünnitades hiiglakahjusid rahvamajandusele.

Et muidu kasulik tuli muutuks tulikahjuks, on vaja vastavad eeltingimused. Nii ei või välk saada tulikahju tekitajaks, kui puudub pikseilm, nii ei või saada ahjukütmine tulikahjuks, kui ahju ligidal puuduvad tuldvõtavad ained, kui ahju ei kõeta üleliia, kui ahjus puudub liigne tahm või praod. Need mitte kunagi puuduvad eeltingimused nimetame olukorraks, mis valitses kohal tulikahju tekkimise silmapilgul. Loomulik, et tulikahju juhtumuse juurdleja peab püüdma tuua päevavalgele eesjoones olukorra, mis valitses kohal tule tekkimise silmapilgul. Mis siin omab tähtsuse, selle kirjutavad ette eespoolnimetatud tule tekkimise ja edasipõlemise üldtingimused, seega siis eesjoones aine, mis põles, edasi — õhu juurepääs ning jahutavad või kuumust edendavad tingimused ning lõ-

puks olukord, mis kutsus välja põlemise.

Aine, mis põles. Vaatleme seda kõige tavalisema tulikahju, majapõlemise seisukohalt. Kõigepealt muidugi maja ehitusmaterjal: seinad, katus, põrand, lagi; millega seinad kaetud, millal ehitatud? Teiseks, majas on olnud asjad ja ained: mis asjad ja ained nimelt, kui suurel arvul, kus nimelt ja kuidas seisid, millal ja mis otstarbeks majja paigutatud (kui asjad on seesugused, mis harilikult ei hoita majas)? Siin tuleb olla tihti õige põhjalik; näit. ei ole küllaldane, kui selgitatakse, et „pööningul oli 5 koormat heinu“, vaid peab edasi selgitama, mis heinad need olid, millal kokku pandud (isesüttimise küsimuse otsustamiseks), missuguses pööninguosas seisid, kui paksult ja kui kaugel korstnast. Samuti oleks puudulik, kui selgitatakse ainult, et „rehes oli kuivamas laudu“. Peab selgitama, mis laudad need olid, hõõveldatud, päris toored või osalt juba kuivanud, palju neid oli, millal need pandi kuivama, kuhu nimelt asetati, kui kaugale ahjust, kuidas laoti üles, kui otse ahju peale, siis, kas vahetumalt lae vastu või alustele, missugustele alustele nimelt, kui kõrgele ahjulaest jne.

Õhu juurepääsutingimused. Selgitada ruumide jaotus ja suurus ning uste, akende, luukide ja muude õhu juurepääsuteede seisukord, nagu need jäid enne tule tekkimist ja märgati tule väljalõõmise silmapilgul ehk teiste sõnadega, missugused õhu juurepääsuteed olid olemas ja kas need olid suletud või lahti.

Jahutavad või kuumust edendavad tingimused. Selgitamisele tulevad eraldi jahutavad tingimused, nagu vihma- või lumesadu, kustutamise abinõud, vettinud olek jne., kuna kuumust edendavad asjad olud selguvad põlenud materjali omadusist ja selle hoidmisviisist.

Olukord, mis kutsus välja põlemise. Arvatud välja isesüttimine, mille võib otsustada juba eelmise materjali põhjal, kui puuduvad muud tingimused, ning välgu süütamist, mis tingib pikseilma olemasolu (kui puuduvad muud tingimused), nõuab tule tekkimine peale eespoolkirjeldatud tingimuste veel inimese kaudset või otsekohest kaasaaitamist, nagu talitamine tulega, ümberkäimine plahvatavate ainetega, elektrisiseseadete või kiirtekoondajate käsitamine. Seega tulikahjujuhtumuse juurdleja peab muretsema endale ka andmed sellest,

kes viibisid tule tekkimise silmapilgul või vähe aega enne seda kohal, ja mis toimetusi nad õiendasid. Eriti tulevad selgitada toimetused tulega või tuld esilekutsuvate seadeldustega või ainetega. Siin paneme eriti tähele järgmisi võimalusi: a) Talitamine lahtise tulega: põleva küünlaga, lambiga, tuletikuga, pIRRuga, laternaga, piibuga või muu suitsunõuga. Vastata tuleb küsimused: kes, kus, millal, kuidas, mis otstarbel ja kui kaua talitab lahtise tulega ning missugusega nimelt? b) Kütmine. Tuleb vastata küsimused: kes, mida, millega, kui palju ja millal küttis? Ühenduses sellega selgitada, missugune küttesisseade oli olemas, kas oli tarvitatud harilikku kütteseadet ja kas see oli korras, s. o. millal puhastatud, kas olid praod jne.. d) Valgustus. Selgitada, missugust valgustust, missugustes ruumides ja millal tarvitati. e) Kas põlenud objekti läheduses tehti tuld? Näit. masinate kütmiseks tööstusettevõtetes, rehepeksuajal, tõrvakeetmine, veduri möödasõitmine, laste poolt tehtud tulelõkked maja ligidal jne. Selgitada tuleaseme kaugus põlenud objektist, tule iseloom ja tuule kangus ning suund.

On olukord, mis valitses tule tekkimise silmapilgul kohal, sedaviisi võimalikult üksikasjalikult välja selgitatud, siis selgitame ja kogume kokku ka kõik tähelepanekud, mis tehti juuresolijate poolt tule põlemise iseloomust. Selleks tuleb kuulata üle mõnikord terve rida tunnistajaid. Tähtsam on muidugi see tunnistaja, kes märkas tulikahju kõige esimesena. Tunnistajalt küsitagu, millal ta märkas tuld, kus nimelt põles, mis põles, kui suures ulatuses põles, kui süga-

vale oli tunginud tuli selleks silmapilguks (pinnapealne põlemine, läbipõlemine), kas tuli tungis väljast sissepoole või ümberpöörduvalt, kuidas oli leek ja suits, mis suunas ja kui kiiresti levis tuli, kas tundis põlemiskohal iseäralist lõhna, kas tekkis põledes plahvatusi, millal ja kus nimelt, millal varisesid üksikud majaanad sisse, missugune oli ilm põlemise ajal, eriti tuule suund ja kangus. Ilma suhtes tuleb peale seda selgitada veel, kuidas oli ilm viimasel ajal enne tulikahju, kas vihmane või kauemat aega kuiv. Sama põhjalikult tuleb selgitada tulest ähvardatud vara päästmist ja tule kustutamist.

Seejuures ei tule lasta muidugi õigel ajal silmist andmeid, mis võiksid iseloomustada süütajat või tõendada tema süüdiolekut, kui eriandmestikust peaks lõpuks selguma süütamine.

Eespoolkirjeldatud andmestiku allikateks on kahjusaaaja, tema perekonnaliikmed ja muud sama maja elanikud, naabrid, juhuslikult tulikahjule sattunud isikud, tuletõrjujad, kohal korda pidanud politseiametnikud ja sündmuspaiga vaatlus. Taktilisest küljest peab soovutama, et ülekuulamisi toimetataks alati üksikult; see on eriti tarvilik kahjusaaaja, tema perekonnaliikmete ja sama maja elanikkude ülekuulamise puhul. Võimalikult tuleb kuulata esimesena üle kahjusaaaja, siis tema lähemad inimesed ja viimases järjekorras muud tunnistajad. Sedaviisi kontrollime kõige paremini kahjusaaaja seletusi, mis vajalik eriti juhtumistel, kui kahjusaaaja mõnesugustel põhjustel peaks tarviliseks tõeliste asjaolude varjamise või nende moonutamise.

(Järgneb.)

Mõnd politsei laskeoskusest.

H. Puusepp.

Selle pealkirja all kirjutab „E. Politseilehe“ nr. 1. R. Lehova ja kaebab, et hoolimata laskeinspektori poolt seatud võrdlemisi kergetest ja otstarbekohastest harjutustest (minu harvendus, H. P.), ei suuda meeskond neid täita; et politseis teenivad palju endisi sõjamehi, kes teenistuse kestel sooritanud laskeõppused nii teoreetiliselt kui ka praktiliselt, kuid siiski osutuvad nõrkadeks, ja et ka uued jõud, kes politseisse juure

tulnud, ei ole paremad vanadest, ning küsib, millest on tekkinud sarnane seisukord? Vastusena sellele leiab R. L., et selle põhjus peituvat „huvi puuduses laskeasjanduse vastu“.

Lugedes seda kirjatükki, peab arvama, et eesti politseinikud lasevad halvasti, nendel puudub huvi laskeasjanduse vastu, nad ei oska relvi käsitada, topivad püstolitesse igasuguse kalibri lisi padruneid ja viimaks ei teagi veel,

missugusest otsast relv põleb välja, ühesõnaga, eesti politseinikud on võimatu halvad laskjad.

Alljärgnevate ridadega püüan hra R. Lehovale selgitada, et asi iseenesest ei olegi nii halb ja katastroofiline. Võtame esiteks selle „huvipuuduse laskeasjanduse vastu“ ja küsime, millele rajab R. L. oma teadmise, et meestel puudub huvi? Ja kuigi mõnel üksikul puudub huvi, siis ei või ometi selle all mõista tervet politseid! Mina võin omalt poolt kinnitada, et meie politseinikkudel on huvi ja pealegi palju huvi laskeasjanduse vastu ja seejuures ka veel palju püsivust. Selleks näide: 1928. a. kevadel tuli ühes prefektuuris kõne alla lasketiiru ehituse küsimus, et võimaldada ametnikkudele teha harjutusi püstolitest ja spordipüssidest ja nii, et see oleks läbiviidav tööaja kuluta, sest kaitseväge lasketiir on kaugel, kuhu käimine võtab palju aega. See mõte leidis koosseisus täielist poolehoidu ja heakskiitmist ning omal jõul, koduste abinõudega, ehitati asutuse juure lasketiir, kus distants kuni 35 meetrit. See ei olnud asjata töö ja vaev: tiiru kasutati iga päev hoolega, kasutatakse ka praegugi. Samas asutuses on ametnikke, kes üheainsa kuu jooksul ostsid ja lasksid välja padruneid kuni 22 krooni eest, mis teeb välja 400—500 padrunit kuus, ehk 15—16 padrunit päevas. Sama asutus müüs 1928. a. jooksul oma ametnikkudele: vintpüssi padruneid 459 tükki, püstoli „Browning“ kal. 7,65 mm — 7309 tk. ja spordipüssi — 13.600 tk., kokku 21.368 padrunit, Kr. 548,31 eest! Kui arvata, et koosseisust on laskureid 50 meest, siis teeks see keskmiselt iga laskuri kohta 427,36 padrunit ehk rahas Kr. 1096,62. Ka mujal politseiasutustes on ametnikke, keda võib näha varahommikul ehk õhtupoolikul pärast tööaega, minemas linnast välja, vint- või spordipüss õlal, püstol ja märklehed taskus, laskeplatsile harjutustele.

Et paljud politseinikud lasevad keskpäraselt ja mõned isegi nõrgalt, siis ei tule siin viga otsida niivõrd meeste juures, kui mujalt. Hea sõdur ei tähenda veel, et ta on hea laskja, samuti kui hea kütt ei ole veel hea laskja, sest käsitades üliosavasti haavlipüssi, võib ta lasta vintpüssist võimatu halvasti ja seepärast ei tarvitse R. L. sugugi imestuda, kui politseis teenivad vanad sõjamehed

ei lase küllalt hästi. Nad lasksid hästi siis, kui teenisid sõjaväes, kus relva käsitati iga päev ja laskeharjutusi peeti reeglipäraselt ja mitte juhuslikult; seal inimene kasvas ühte oma relvaga, harjus temaga põhjalikult. Üldiselt on ju teada, et tahtes olla hea laskur, peab relva käsitama iga päev ja temast tihti laskma.

Mida nõuame healt laskurilt? Seda, et kuul sattuks sinna punkti, kuhu ta oli sihitud. Seejuures peab tal olema küllalt terav silm, tugevad käed ja hea tahe ning oskus käsitada tulirelva. Ei või öelda, et meie politseinikkudel need omadused puuduksid. Jääb üle tähtis ese — relv ise. R. L. leiab, et meie relvad on kõik head, puuduvad vaid mehed, kes oskaksid neid tarvitada. Selle väitega ei saa olla nõus ja ma võin kinnitada, et see ei ole sugugi nii: meie relvad on halvad ja isegi veel enam, nad on kõlbmatud. Tarvitusel olevad saksa ja jaapani vintpüssid on kõik seest roostest rikutud, kirbud ja sihikud, samuti ka muud osad töötavad korralt. Laske-moon nende juure on vana, osalt kõlbmatu, osa padruneid on rauast, teine vasest, paljud annavad tõrkeid, kestad roostest rikutud jne. Iga püss on ainult niivõrd korras, kuivõrd iga politseinik, kellele ta välja antud, seda korda seada suutis või oskas, ja sedagi koduste abinõudega, kuna puuduvad ju tarvilikud riistad. Säärastest tulinuiadest hästi lasta, võib olla ainult juhus.

Siis püstolid, need on samuti viletsad riistad, olgugi et suurem osa nendest uued. Vaatleme neid relvi ligemalt ja meie näeme juba pealiskaudsel vaatluselgi, et nad on isegi väliselt tehtud korralt, nõnda öelda „kirvetöö“. Koost lahti võttes aga näeme, et osadel, mis liiguvad ja peaksid olema siledad ja libedad kui jää, leiduvad suured viili- ja hõõvlijäljed ning mitmesugused konarused. Raua õnaras näeme samasuguseid kriimustusi vintide vahel ja ka nende peal ja õnar ise on halvasti tsementeeritud ning ei ole küllalt kõvast ja heast, s. o. elastilisest materjalist. Kelk (ma räägin siin meil tarvitusel olevatest 7,65 mm „Browning“ süst. püstolitest) logiseb ja liigub üles, alla ja kahelepoole kõrvale; lukuosad on krobelised, käivad tuimalt, mis ka kuke päästmisel on selgesti tunda; kirbud ja sihtsälguud on puu-

dulikud, mõnel isegi vigased. Mida võib siis sarnaselt relvalt nõuda? Mis aitab siin hea laskur?

Nüüd vaatleme laskemoona püstolitele. Padrunid, mida praegu tarvitame, on ostetud juhuslikult, pöörates tähelepanu ainult sellele, et kaliiber oleks relva kohane hoolimata sellest, kas need padrunid käesolevale relvale ka kõlbulikud on. Meie tarvitame praegu padruneid „F. N.“ ja „Pieper“, mis väliselt küll sarnased, kuid omadustelt kindlasti erinevad. On teada, et iga relv nõuab laskemoona, mis sobiv just temale ja laseb hästi ainult sellega ja, kuigi ta laseb ka teise laskemoonaga, siis ei saa siin mitte kõne alla tulla hea laskmine; sarnane segalaskemoon ainult rikub relvi. Mul on teada, et mõned politseinikud leidsid, et nende püstol, mis varem laskis hästi, hakkas mõne aja pärast halvasti laskma. Asja ligemal arutusel selgus, et relva omanik märkas laskmise halvenemist peale seda, kui oli hakanud tarvitama teise vabrikuga padruneid („Pieper“), kuna varem tarvitas ainult „F. N.“

Siis need n.n. „laskeharjutused“, mis laskeinspektori poolt on seatud „võrdlemisi kerged ja otstarbekohased“, nagu seda väljendab artikli autor. Kas on meil peetud ainustki harjutust? Ametlikkudes teadaannetes iga-aastaste laskmiste kohta oli öeldud, et need on katsed. Et need on kerged, on selge, kuid et need oleksid ka otstarbekohased, seda ei saa öelda. See on kohustus iga aasta üks kord lasta välja teatud arv padruneid ja muud midagi; harjutustest ei ole juttugi. Ka ei saa öelda, et nendel katsetel oleks mõnesugune õpetlik või laskeasjandust edendav iseloom, seda enam, neid peetakse ju üks kord aastas ja sejuures nüüd rääkida lasketagajärgedest ja liiatigi veel selle järele laskurite laskeoskuse hindamisest, oleks küll üleliigne.

Kaitseliidu lasketagajärjed on paremad ja seda seepärast, et nendel on laskeharjutused, mida peetakse süstemaatiliselt ja reeglipäraselt, milleks antakse teatud arv laskemoona tasuta. Peale selle võib iga kaitseliitlane osta laskemoona odava hinnaga. Siin võidakse öelda, et ka politseinikud saavad alandatud hinnaga padruneid, kuid, lubatagu küsida, kuipalju jõuab neid osta

näit. politseikordnik, kelle kuupalk 70 krooni, kusjuures veel mitmehingeline perekond toita? Üks vintpüssi padrun maksab 8 senti, aga selle 8 senti eest saab osta 400 grammi leiba. Kuid ega harjutusteks jätku ühest padrunist! Kui lasta aga välja 5 padrunit, siis teeks see kulu 40 senti ehk 2 kilogrammi leiba, millega võib päeva jooksul toita juba terve perekonna. Püstoli padrunid maksavad 4,50 senti tükk ja, kui võtame päevas 5 padrunit, siis kuu jooksul oleks see 150 tk. ehk 6 krooni 75 senti, mis on peaaegu ühe kuu üür ühetoalise korteri eest. Ja kuipalju on meil politseinikke, kes võivad lubada enestele sarnast kulu? Minu eelpooltoodud näide, kus kuu jooksul kulutati padrunite peale 22 krooni, käib kõrgemapalgaliste ametnikkude kohta ja ma pean ütleva, et sarnast „rahapõletamist“ ei või ka nemad enestele lubada iga kuu.

Mis puutub välismaadesse, mida artikli autor püüab seada eeskujuks hea sooviga jõuda nendega laskeasjanduses ühele tasapinnale, siis see kõik on väga meelitatav, mille vastu kellelgi midagi ei ole, kuid siin on üks „kuid“: kõrgem püüdke järsult lennata kõrgemale kui kannavad meie tiivad. Võtame kõne alla Inglismaa, kus laskeasjandus eriti on arenenud. See on vana ja rikas riik, mida meie aga ei ole ja seepärast peame püüdma edasi meie olude ja võimete kohaselt. Inglise vabrikute relvad olid juba ennegi kuulsad oma headuse poolest (ka hind kõrge) ja on kindel, et nad ka praegu pole halvemad. Turule lastakse lõplikult proovitud (materjali vastupidavuses lõhkemise suhtes, võttevõime ja muud omadused) ja sisselastud relvad ja vabrik annab nende headuse peale oma garantii. Samuti ka laskemoon on hea ja igale sordile relvadele eraldi valmistatud. Laskeporti harrastavad ühingud, kellel tarvitada suured kapitalid, muretsevad endale ainult paremad relvad ja lasevad neid, kui seda on vaja, vaadata eriteadlaste poolt järele. Nii ei või olla ühtki kahtlust, et relv ei oleks hea.

Laskeinspektori abidest ja mitmesugustest instruktoritest, ma arvan, meie ei saaks suurt kasu, paneksime ametisse inimesed, kellel õieti midagi poleks teha. Selleks on vaja inimesi, kellel eriteadus, aga kust neid võtta? Samuti puudub

meil vastav kirjandus, mille kaudu võiks ennast täiendada. Välismaal, näiteks, Inglismaal ja Saksamaal, on määratu palju igasugust laskeasjandusse puutuvat kirjandust, millest iga asjast huvitatu võib ammutada rohkeid teadmisi. Jääb üle ise edasi püüda ja, kui selleks antakse võimalusi, siis asi edeneb kindlasti. Võimalus seisab aga laskeharjutustes ja laskemoonas. Tuleks unustada iga-aastased katselaskmised ja siirduda korrapärasele harjutustele ja neid pidada mitte üks kord aastas, vaid enam. Harjutusteks tuleks anda laskemoona tasuta ja suuremal arvul; maksulise laskemoona hinnast võiks riik osa enda kanda võtta. Kui praeguste hindade asemel võtta hinnaks, näiteks, 4 ja 3 senti, siis

oleks asi korras ja avaneks võimalus ka vähemapalgalistel politseiametnikkudel sagedamalt teha laskeharjutusi. Riigikaitse mõttes oleks see soovitatav ja tarvilik ja, ma arvan, et see ei tooks enesega kaasa ülesaamatuid raskusi kulude suhtes. Mis puutub R. L. poolt soovitatud relvade parandustöökodadesse, siis, minu arvates, ei ole need tarvilikud, seda enam, et nende asutamine maksaks palju ja tooks asjata palju kulu, kuna tulutoovus oleks väike. Relvade juures ettetulevate vähemate vigade puhul on neid võimalus kõrvaldada uute osade ostmisega, kuna suuremaid vigu võiks lasta parandada kaitseväge relvistustöökodades, milleks kaitseväge ülemus ei keeldu oma nõusolekust.

Omavalitsuse maksude sissenõudmisest.

Iga politseiametnik, välja arvatud ehk kõrgemad ametnikud, on tunda saanud, kui raskelt lasub politseiametnikkudel omavalitsuse maksude sissenõudmine. Omavalitsused kirjutavad pärast vabatahtliku maksutähtaja möödumist maksunõudelehed välja, saadavad maal otse teed konstaabli kätte ja vaene ametnik peab kandma neid lauajuhendisse sisse. On maksunõuded kantud raamatusse, missuguseid tuleb umbes 2000 elanikuga rajooni kohta 1000 tükki, siis pole muud kui hommikust õhtuni, ilmast hoolimata, olla väljas, teades, et kui tähtjaks maksud pole sisse nõutud, siis tuleb seletusi, seletusi ja veel kord seletusi anda, miks maksud ajalt ei ole sisse nõutud. Kui läheb hästi, lepatakse seletustega, aga halvemal korral järgnevad ka noomitused ja teised karistused, ja ainult seepärast, et ametnik hommikust õhtuni maksusid oli sisse nõudmas ja öösiti kannab teisi pabereid lauajuhendisse ja ära saatmiseks pabereid valmistab. On olemas isegi omavalitsusi, kes oma isikumaksud 3 korda aastas kolmes osas lasuvad nõuda sisse, nii et konstaablil on nii öelda nahk alati soe.

Arusaadav, et sellise raske töökoorma all iga inimene raugab. Samuti kannatab selle töökoorma juures politsei otsekohene tegevus, kuritegevuse vastu võitlemine ja eriti just maakonstaablite juures, sest nad on ühtlasi ka kuritegude

jälgijad ametnikud, kohtu-uurijad, aktiivsed ametnikud, arstid, loomaarstid jne. Ei ole Eestis teist sarnast tööga ülekoormatud ametnikku kui maakonstaabel!

Oleks tõesti ülim aeg asja parandamiseks. Igas omavalitsuses istub 3—6 ametnikku, neid tuleks sundida kaasa aitama omavalitsuse maksude sissenõudmiseks. Kerge oleks paaril ametnikul oma piirkonnas elutsevatele maksuvõlgnikkudelt maks nõuda sisse ja ainult võlgnikkude kohta, kes loobuvad vabatahtlikust maksmisest, võiks omavalitsus pöörduda politsei poole; neid oleks vaevalt 5—10 % üldisest maksuvõlgnikkude arvust. Nüüd, mil maksude sissenõudmine lasub üksi politseil, ei kontrolli võib olla suur osa omavalitsusi⁹ välja saadetavaid nõudelehti. On juhuseid olnud, kus kodanik on tasunud maksu 8 kuud tagasi omavalitsusele ja konstaabel, kui jooksupoiss, käigu tühja tuult taga ajamas.

Samuti ei oleks ka üleliigne, kui omavalitsuse maksude sissenõudmise peale pandaks lisaraha. Esiteks sunniks see kodanikke maksud tähtjaks tasuma, sest minu arvates on küll 90% neid maksuvõlgnikke, kes oma maksud hooletuse pärast jätavad tähtajal tasumata. Meie rahvas ei ole nii vaene kui ehk mõnel pool arvatakse. Vaadake pühade eelviinapoodide ees sabasid, kuidas igaüks ta-

hab rahast lahti saada ja kuidas kroonid veerevad kokku. Teiseks virgutaks lisaraha politseiametnikke energilisemale tegevusele selle juba nii-kui-nii raske töökoorma juures. Kaotada poleks siin kellelgi, sest kui riigimaksude pealt

on lisaraha, miks siis mitte omavalitsuse maksudelt? Täitku kodanik oma maksukohused korralikult ja ajalt riigi ja kogukonna vastu, siis pole tarvis tāsuda lisaraha ühe ega teise maksu pealt.
L. L.

Sissenõutud summade edasiandmise tähtajast.

Möödunud aasta 1. aprillist hakkas maksma uus korraldus sunnikorras maksude sissenõudmise ja nende vastavatele asutustele edasiandmise alal sissenõudvate politseiametnikkude poolt. Nüüd, mil juba ligemale aasta on politsei selle uue korralduse alusel töötanud, tulevad tema hüved ja puudused nähtavale praktilises teenistuses. Tuleb järeldada ja teisiti ei saa see ollagi, et eelpooltähendatud ringkirja maksmahakkamisega kaotas maksvuse endine kord sel alal. Uus kord teeb nimelt vahet maksude vahel: 1) maksud, mis lähevad otsekohe riigi tuludesse, ja 2) maksud, mis lähevad omavalitsusele ja igasugustele teistele asutustele ning eraisikutele väljaandmiseks; vastavalt on ka kviitungiraamatud kahesugused.

Kõne all olev ringkiri näeb muu seas ka ette, millise aja jooksul peab edasi andma riigisummasid E. panka või tema osakondadesse ja kui suures summas või kui kaua võib pidada neid sissenõudja enda käes. Siin just seisabki puudus, mis õige palju arusaamatusi võib esile tuua. Ringkirjas on küll kindlaks määratud aeg, mille jooksul peavad riigisummad E. panka sisse maksetama sissenõudja poolt. Sama ringkirja p. 5. märkus kõneleb korrast, millist tuleb tarvitada omavalitsuse summade edasiandmisel, kuid puudub aeg, mille jooksul see peaks sündima. Kusagil ringkirjas ei leidu omavalitsusmaksude edasiandmise tähtajast sõnagi, kui välja arvata märkus p. 7. lõpus, mida aga ei saa kuidagi laiendada summade peale, mis kuuluvad edasiandmiseks omavalitsus- ning teistele asutustele ja eraisikutele, sest nende summade edasiandmine ei olene tihti sissenõudvast ametnikust, iseäranis juhtumil, kui summa kuulub väljaandmiseks eraisikule. Siin tuleks maksma panna vastaval asutusel ka kõnealolevate summade kohta kindel tähtaeg, sest

kuigi nende summade kohta on maksey edasiandmisel ringkirja p. 7., siis osutub see sissenõudvale ametnikule tööd takistavaks asjaoluks. On ju selge, et võimatu on konstaablil ette näha, et tema just määratud päeval saab sõita vallamajja või isiku juure rahasummat üle andma, ja nüüd, et ära hoida igasuguseid arusaamatusi ja ettekirjutusest kõrvalekaldumisi, peab konstaabel juba kuu lõpu poole maksu nõudmised seisma jätma, iseäranis kui veel vallamaja kaugel on ja sissenõutavad summad väikesed. Teiseks, ei ole nende summade edasiandmisel mingit tähtsust, kas need antakse edasi enne 1. kuupäeva või hiljem. Kui 1. kuupäeval tähtsust on riigituludeks minevate summade kohta, siis on see arusaadav ja ka nende vähesuse tõttu, võrreldes teiste maksudega, kergemini läbiviidav, omavalitsuse ja teiste summade edasiandmisel aga ei tohiks olla 1. kuupäev mingisuguseks tähtpäevaks. Kui näit. summa edasiandmiseks, mis alla 100 kr., on kuu aega, siis on see küllalt pikk aeg, et iga summa selle aja jooksul õigesse kohta toimetada, ja kui konstaabel võib teatud summa 1.—1. kuupäevani enda käes pidada, miks ei võiks ta seda siis 15.—15. kuupäevani teha, kui puudub igasugune tarvidus ühest kuupäevast kinni pidada, nagu see on just maksude suhtes, mis ei lähe riigi tuludesse ja milliste kviitungid ei esita konstaabel nimekirjaga määratud tähtpäevaks, nagu see sünnib just omavalitsuse ja teiste mitte riigile kuuluvate maksudega. Praegu maksab aga kord, et summad, mis on võetud vastu 1. kuupäeval ja kui nende kogusumma ei tõuse 100 kroonini ja kui need kuuluvad edasiandmiseks omavalitsus- ja teistele asutustele või eraisikutele, neid summaseid võib konstaabel kuni kuu aega pidada enda käes. Vastuvõetud summa suurusele vaatamata, kuu viimastel päeva-

del ei ole selle edasiandmiseks enam sugugi aega ja konstaabel peab tihtigi tegema mitmekümnekilomeetrilise sõidu

asutusse või isiku juure, mis tema niikui-nii suure töö juures asjata raskusi sünnitab. Konstaabel K.

Rohkem tähelepanu suuskadele.

Joh. Liivak.

Juba ammu on hakanud tungima suusad põhjamailt ka Eesti pinnale ja on siin viimasel ajal leidnud laialdast poolehoidu. Kuna Rootsist, Norras, Soomes on suusad peale sportlase otstarbe üldiselt tarvitavad ka liikumisvahendina, on nad meil senini leidnud käsitust ainult spordivahendina. Meie peaksime rohkem tähelepanu pöörama tähendatud spordialale, et ka meil suusad leiaksid praktilist käsitlust liikumisabinõuna. Kui vaadelda, kes tarvitavad meil suuski, siis näeme, et neid leidub peaaegu kõikjal, nii eraisikute juures, sõjaväes kui ka kaitseväes, kuid miskipärast on just politseis tähendatud spordiala silmatorkavalt vähe edenenud. Nii suurem osa konstaableid maal, kellel puuduvad hobused, tarvitavad suvel jalgratast liikumiseks, kuid talvel, kui lumi ei lase kasutada jalgratast, tehakse pikad ametikäigud jalgsi läbi sügava lume.

Vähemal konstaablitel maal on hobused, kuna 30 krooniga, mis määratud sõidurahaks, on raske pidada ülal hobune, ja seepärast just oleks väga otstarbekohane võtta politseis tarvitusele suusad. Liikumine nendel on palju kergem, rääkimata kiirusest, millise saavutab suuskadel sõitja, võrreldes jalakäijaga. Pealegi on suusasõit tervishoidliselt palju parem jalakäimisest, kuna see väsitab vähem ja ei mõju jalgadele

nii halvasti kui alalised pikad jalgsi käigud läbi lume. Imestun, miks siiski hoitakse meil eemal sellest liikumisvahendist, eelistades jalakäike. Usun, et siin ainukeseks põhjuseks võib tuua asjaolu, et suusasport on politseile alles liig võõras; sellest peame aga kindlasti saama üle.

Suuski saab osta 15—20 krooni eest paar, head suusad on palju kallimad. Võib olla, et kohutab mõndagi suuskade muretsemisest nende kõrge hind, kuna tõsiselt ei ole meil veel suuskadele kui liikumisvahendile mõeldud, vaid, nagu juba tähendasin, vaadatakse neile kui sportlasele ajaviitele, millel puudub praktiline tähtsus, ja sellistena ei riskeeri keegi maksta suuskade eest suuremat summat. Kuid mõeldagu ka sellele, et suuskade tarvitamine muu seas aitab teostada ka kokkuhoidu nii sõidurahades kui ka jalanõude kulus. Ma olen kindel, et keegi ametnikest, kes muretseb endale suusad liikumisvahendiks talvel, seda ei kahetse, kuna need tasuvad endid peagi ära. Pealegi, kui leidub palju soovijaid, avaneb ehk võimalus suuski muretseda samal teel, kui muretsesime hiljuti spordipüsse. Ühiselt muretsedes saame suusad kahtlemata palju odavamalt kui ostes üksikult, ja on võimalik, et ka nende maksmist sel puhul võimaldatakse osakaupa.

Ametlik osa.

Käskkirja 5. veebruarist s. a. nr. 8. sise-ministeeriumile.

Avaldatakse teadmiseks vabariigi valitsuse otsus 1. veebruarist s. a. (prot. nr. 13 p. II — 1):

„Määrata politsei vanemale assistendile Martin Ahlbergile kauaaegse eeskujuliku teenistuse eest rahalist autasu 2 kuu palga suuruses 310 krooni.“

Avaldatakse teadmiseks vabariigi valitsuse otsus 1. veebruarist s. a. (prot. nr. 13 p. II — 3):

„Määrata Tartu linna politsei 1. jaoskonna kordnikule Jüri Martinsonile energilise tegevuse eest jalgratta varaste jälgimisel ja tabamisel rahalist autasu 30 krooni.“

Piirivalve valitsuse ülema käskkirjaga 12. veebr. s. a. nr. 19.

on vabariigi valitsuse poolt 31. III 1927. a. kinnitatud piirivalve palgamäärade (vab. val. otsus 31. III 27. a. prot. 36 p. III — 2) põhjal määratud allnimetatud piiri-

valvuritele kolmeaastase vahetpidamata kiiduväärt teenistuse eest ühekordset lisatasu kolme kuu palga suuruses:

Valvur, kapral Feliks Assmuth; valvur reamees Käsper Kalle; kord. ül., veltv. Martin Kõonverk; valvur, reamees Oskar Rubach; valvur, reamees Alfred Nuuter; kord. ül., veltveeb. Edmund Feldt; valvur, reamees Jüri Jaaniks; valvur, reamees Aleksander Jürgenson; kord. ül., n. allohv. Natolius Kreeks; kord. ül., veltveeb. August Raudkepp; valvur, reamees Karl Ronk; valvur, kapral August Kukk; kord. ül. kt., kapral Jaan Kiplok; k. ül. kt., n. allohv. Peeter Ristain; kord. ül., veltveeb. Otto Karro; valvur, reamees Al-der Kuuskmann; kord. ül., veltveeb. Emil Oidermann; kord. ül., v. allohv. Nikolai Pagi; valvur, reamees Heinrich Ristain; kord. ül., v. allohv. August Sarapik; valvur, kapral Boris Meister; valvur, n. allohv. August Petenberg; k. ül. kt., n. allohv. Rudolf Rähni; k. ül. kt., v. allohv. Hans Kõlu; valvur, reamees Jaan Moorits; valvur, kapral Anton Pork; valvur, kapral Franz Roos; valvur, kapral Johannes Tammeoja; kord. ül., veltv. Rudolf Blumann; valvur, n. allohv. Evald Härms; valvur, kapral Jüri Hellmann; valvur, n. allohv. Aleksander Ojasoo; k. ül., v. allohv. Julius Feldmann; valvur, reamees August Helm; valvur, n. allohv. Elmar Lambing; valvur,

reamees Wolfgang Nigol; valvur, reamees Kristjan Tõnno; valvur, kapral Aleksander Peetsmann; valvur, kapral August Kapsta; valvur n. allohv. Jakob Ots; valvur, reamees Aleksander Tiitmann. valvur, kapral Eduard Graf; valvur, n. allohv. Johan Haak; kord. ül., veltveeb. August Ilves; kord. ül. kt., v. allohv. Paul Tilk; valvur, kapr. Jaan Freivald; valvur, kapral Edmund Helberg; valvur, v. allohv. August Jädal; kord. ül. kt., kapral Johannes Leimann; van. kirjutaja Evald Assmuth; v. kirjut. kp. Richard Jurna; koerte kasv. instr. n. allohv. Al.-der Lensment; valvur, kapral Paul Luukas; van. kirjut. kp. Karl Maa-mägi; mootorratta juht Ottomar Shmidt; van. kirjutaja Ernst Tõlpt.

Politsei peavalitsuse poolt on luba antud laskeriistade ja laskemoonaga kauplemiseks: Paide kaubatarvitajate ühisuse „Iva“ juhatusel — Paides, Rüütli tän. nr. 1, maksvusega 31. jaanuarini 1930. a., Ernst Johani p. Kriivale — Põlva alevikus, maksvusega 12. veebr. 1930. a., ja Hans Jüri p. Martinsonile — Mustvee alevis, Tartu tän. 38, maksvusega 5. märtsini 1930. a.

Politseidirektori määrusega on tühistatud Pornuse vallas elava Peeter Jaagu p. Sikk'i laskeriista hoidmise ja kandmise luba.

Küsimusi ja kostmisi.

Lugeja Pi. Küsimus. Kas kuulub tempelmaksustamisele Eesti kodaniku kirjalik sooviavaldus isikutunnistuse ümbervahetamiseks. Jaataval korral, millisel määral ja millise tariifi alusel.

Vastus: Kuulub (tempelmaksu tariifi nr. 1 p. 31).

Kirjavastusi.

H. T. „Suusakursus“ ei lähe.

„V.“ Kirjatükk „Politsei ja ajakirjandus“ ei lähe.

J. L. Küsitud artikkel ilmub võib olla korj edaspidi.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**

Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

Kurilo, Liisa Jakobi t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ül. 3. 6. 20 a. nr. 14356.

(20601)

Vaino, Jaan Leena p., v. a. Kirbla vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 668.

Messer, Evald Mardi p., v. a. Porkuni vallaval. 16. 11. 26 a. nr. 688. (19519)

Karelson, August Jaani p., v. a. Avanduse vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 919.

(19520)

Vettik, Jaan Karli p., v. a. Vao vallaval. 6. 5. 20 a. nr. 970. (19522)

- Hint, August Mihkli p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ül. 15. 3. 23 a. nr. 638. (19521)
- Pärmann, Ado Karli p., v. a. Vao vallaval. 24. 8. 22 a. nr. 2214. (19523)
- Vendt, Aleksander Mihkli p., v. a. Vao vallaval. 7. 4. 25 a. nr. 191. (19523)
- Veerbaum, Jaan Hansu p., v. a. Vao vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 138. (19524)
- Oblikas, Rudolf, v. a. Väana vallaval. 7. 4. 24 a. nr. 19. (20422)
- Trummer, Rudolf, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ül. 29. 1. 24 a. nr. 3439. (20423)
- Talkop, Johannes, v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ül. 29. 3. 20 a. nr. 6726. (20424)
- Rei, Jaan, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ül. 20. 12. 19 a. nr. 4745. (20425)
- Kruber, Oskar-Friedrich, v. a. Nehatu vallaval. 22. 2. 21 a. nr. 1283. (20426)
- Pett, Armada, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ül. 19. 12. 19 a. nr. 5269. (20428)
- Ein, Franziska, v. a. Võru pol. jsk. ül. 31. 3. 20 a. nr. 3319. (20429)
- Kadak, Liisa, v. a. Tall. linna pol. ül. 10. 2. 20 a. nr. 4193. (20430)
- Kroon, Herman-Friedrich, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ül. 20. 5. 24 a. nr. 4089. (20432)
- Vadi, Pauliine, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ül. 21. 3. 23 a. nr. 745. (20432)
- Juurikson, Bruno, v. a. Tori vallaval. 9. 7. 27 a. nr. 129. (20433)
- Simson, Johannes, v. a. Nõmme pol. jsk. ül. 9. 10. 24 a. nr. 1229. (20434)
- Reine (Reihe), Pauliine, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ül. 26. 1. 20 a. nr. 7594. (20436)
- Vene, Adele Aleksandri t., v. a. Joala vallaval. 30. 1. 25 a. nr. 24.
- Koslovsky, Jüri Peetri p., näpupass nr. 95193.
- Treier, Ernst Madise p., v. a. Järve vallaval. 15. 7. 20 a. nr. 1145.
- Lepp, Amanda Jaani t., v. a. Küti vallaval. 27. 8. 20 a. nr. 594.
- Reier, Peeter Johani p., v. a. Põltsamaa alevival. 6. 7. 23 a. nr. 90.
- Ploom, Gustav Johani p., v. a. Haljala vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 206.
- Bürger, Leena Jüri t., v. a. Aaspere vallaval. 23. 8. 26 a. nr. 542.
- Mühlbach, Jaan Joosepi p., v. a. Rakvere vallaval. 20. 12. 20 a. nr. 1029.
- Tempel, Johan Ado p., v. a. Karksi vallaval. 15. 2. 21 a. nr. 27.
- Kiisa, Anette Jaani t., v. a. Rakvere linna jsk. politseikomissariilt, nr. 3500.
- Orell, Helene Tooma t., v. a. Kunda-Malla vallaval. 8. 7. 22 a. nr. 1782.
- Freudenberg, Anna Mihkli t., v. a. Kunda-Malla vallaval. 24. 2. 20 a. nr. 947.
- Sipria, Johanna-Helene Jakobi t., v. a. Kunda-Malla vallav. 1. 7. 26 a. nr. 636.
- Kardon, Jakob Tooma p., v. a. Varangu vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 320.
- Paukmurson, Jüri Karli p., v. a. Pati vallaval. 8. 4. 20 a. nr. 625.
- Kapsta, Leonhard Enno p., v. a. Kunda alevival. 13. 12. 21 a. nr. 463.
- Israel, Jüri Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt 27. 10. 21 a. nr. 14777.
- Pärnov, August Emilie p., v. a. Elistvere vallaval. 4. 3. 26 a. nr. 473.
- Juhkov, Aliide Reinholdi t., v. a. Vairava vallaval. 28. 5. 20 a. nr. 834.
- LaaS, Karl Hansu p., v. a. Laiksaare vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 530.
- Siitan, Reet Hendriku t., v. a. Voltveti vallaval. 2. 12. 19 a. nr. 224.
- Arüvald, Eduard Jaani p., v. a. Voka vallaval. 13. 3. 23 a. nr. 29.
- Müür, Emilie Tooma t., v. a. Iisaku vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 43.
- Tikmann, Johannes Hansu p., v. a. Vohnja vallaval. 22. 3. 20 a. nr. 627.
- Ahlberg, Voldemar Jaani p., v. a. Vohnja vallaval. 11. 4. 22 a. nr. 900.
- Hopfeldt, August Mihkli p., v. a. Vohnja vallaval. 6. 3. 24 a. nr. 91.
- Uustal, Aleksander Juhani p., v. a. Järve vallaval. 27. 4. 26 a. nr. 94.
- Jürgenson, Helene Jakobi t., v. a. Tall. 4. jsk. politseikomissariilt 7. 2. 27 a. nr. 3087.
- Hallmann, Anette Ignati t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 18. 12. 19 a. nr. 4683.
- Jänsen, Jüri Liisa p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülem. 17. 12. 19 a. nr. 4493.
- Suik, Eduard Mardi p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 17. 12. 24 a. nr. 2015.
- Ignatjev, Anna Andrese t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 4649.
- Hofart, Elviine Juhani t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 27. 11. 19 a. nr. 706.
- Kulderknup, Salme Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 13. 3. 23 a. nr. 705.
- Peips, Jaan Johani p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 15. 5. 25 a. nr. 1311.
- Ristop, Priidik Ado p., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 30. 1. 20 a. nr. 1484.
- Rottemann, Aleksander Joosepi p., v. a. Erra vallaval. 7. 2. 28 a. nr. 140.

- Saarnok, Elmar Villemi p., v. a. Tall. 4. jsk. politseikomissariilt 24. 10. 23 a. nr. 945.
- Lehtmets, Helene Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 17. 4. 25 a. nr. 1003.
- Bachfeldt, Emilie Otto t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 1. 6. 22 a.
- Õunapuu, Miina Jaani t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 5. 2. 20 a. nr. 4630.
- Rumessen, Johannes Karli p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 16. 2. 25 a. nr. 260.
- Mickin, Bernhard Eduardi p., v. a. Tartu 2. jsk. politseikomissariilt 20. 12. 26 a. nr. 7909.
- Meimer, Pauliine Juhani t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 23. 1. 20 a. nr. 9487.
- Kuuseoks, Marie Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 14. 1. 20 a. nr. 8077.
- Pralla, Liisa Juhani t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 29. 1. 20 a. nr. 2660.
- Siidam, Ekaterina Vilhelmi t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 14. 1. 20 a. nr. 7870.
- Schilling, Adele Heinrichi t., v. a. Tall. 4. jsk. politseikomissariilt 13. 9. 27 a. nr. 931.
- Türn, Alevtina Ado t., v. a. Taheva vallaval. 21. 1. 28 a. nr. 67.
- Soom, Anna Gustavi t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 28. 12. 21 a. nr. 17039.
- Barbits, Elmar Jaani p., v. a. Kudina vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 15.
- Alber, Gustav Jaani p., v. a. Jõgeva vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 294.
- Kustlov, Leena Mari t., v. a. Jõgeva vallaval. 5. 5. 20 a. nr. 878.
- Hansen, Hildegard Jaani t., v. a. Jõgeva vallaval. 14. 2. 22 a. nr. 61.
- Praats, Adele Jaani t., v. a. Jõgeva vallaval. 17. 1. 28 a. nr. 6.
- Ots, Eliise Johani t., v. a. Jõgeva vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 680.
- Kruus, Amalie Johani t., v. a. Saadjärve vallaval. 19. 11. 21 a. nr. 1036.
- Põdra, Mathilde Jaani t., v. a. Rutikvere vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 272.
- Valge, Aurelie Jaani t., v. a. Puurmani vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 123.
- Salm, Johan Jaani p., v. a. Tall. 2. jsk. politseikomissariilt 5. 7. 27 a. nr. 457.
- Ottoson, Lilli Aleksandri t., v. a. Kuremaa vallaval. 20. 12. 21 a. nr. 1138.
- Vahkale, Ella Villemi t., v. a. Saadjärve vallaval. 5. 2. 20 a. nr. 616.
- Õunapuu, August Johani p., v. a. Kudina vallaval. 18. 6. 25 a. nr. 410.
- Liping, Johannes Karli p., v. a. Ahja vallaval. 26. 2. 24 a. nr. 274.
- Vihma, Eliise Johani t., v. a. Ropka vallaval. 15. 2. 21 a. nr. 981.
- Domnin, Mihail Semjoni p., v. a. Jõgeva alevival. 25. 7. 24 a. nr. 27.
- Anderson, Oskar Aleksandri p., v. a. Vana-Kuuste vallaval. 31. 12. 24 a. nr. 201.
- Into, Johan Jaani p., v. a. Sootaga vallaval. 8. 5. 24 a. nr. 173.
- Aduson, Jaan Jaagu p., v. a. Tähtvere vallaval. 2. 1. 20 a. nr. 327.
- Mark, Gustav Jaani p., v. a. Tähtvere vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 434.
- Jakobi, Adele Jaani t., v. a. Kavastu vallaval. 3. 1. 25 a. nr. 405.
- Lang, Voldemar Hugo p., v. a. Tartu 1. jsk. politseikomissariilt 9. 6. 27 a. nr. 245.
- Kont, Salme Danieli t., v. a. Alatskivi vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 442.
- Torga, Oskar Jaani p., v. a. Kavastu vallaval. 7. 4. 19 a. nr. 1003.
- Moor, August Karli p., v. a. Saadjärve vallaval. 18. 1. 24 a. nr. 96.
- Maido, Albert-Johannes Jaani p., v. a. Elistvere vallaval. 29. 1. 27 a. nr. 590.
- Otsa, Hugo Juhani p., v. a. Härjanurme vallaval. 16. 12. 26 a.
- Juhanson, Aliide Kusta t., v. a. Peipsi-äärse vallaval. 25. 4. 21 a. nr. 2038.
- Frants, Karl Märdi p., v. a. Raadi vallaval. 4. 5. 23 a. nr. 52.
- Lillefeldt, Magda Augusti t., v. a. Vastse-Kuuste vallaval. 10. 11. 21 a. nr. 538.
- Nautras, Amalie-Mathilde Jaagu t., v. a. Vara vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 296.
- Varm, Alfred Augusti p., v. a. Tallinna linna pol. 1. jsk. ülemalt 6. 8. 20 a. nr. 11224.
- Kimmel, Jüri Jaani p., v. a. Vastemõisa vallaval. 28. 2. 20 a. nr. 1169.
- Auksmann, Linda Liisa t., v. a. Vastemõisa vallaval. 25. 10. 24 a. nr. 80.
- Teinpurk, Jakob Liisu p., v. a. Suure-Kõpu vallaval. 14. 4. 20 a. nr. 905.
- Muni, Johanna Hendriku t., v. a. Tuhalane vallaval. 8. 2. 23 a. nr. 9/5641.
- Becker, Hans Peetri p., v. a. Kaarli vallaval. 12. 1. 20 a. nr. 221.
- Jama, Johan Jaani p., v. a. Holstre vallaval. 15. 9. 27 a. nr. 108.

- Tõnuvere, Jüri Tooma p., v. a. Tae-
vere vallaval. 28. 4. 25 a. nr. 92.
- Pakassar, Leena Mihkli t., v. a. Tae-
vere vallaval. 23. 12. 24 a. nr. 228.
- Kingo, Elfriede-Eleonore Juhani t., v. a.
Viljandi jsk. politseikomissariilt 7. 9. 28
a. nr. 302.
- Hacke, Margit-Agnes-Maria Pauli t., v.
a. Viljandi linna politseikomissariilt 19.
5. 26 a. nr. 2733.
- Püks, Epp Jaani t., v. a. Holstre vallaval.
30. 12. 19 a. nr. 715.
- Takk, Selma Jaani t., v. a. Viljandi val-
laval. 19. 12. 19 a. nr. 831.
- Juhkam, Jüri Hansu p., v. a. Kaarli val-
laval. 5. 1. 20 a. nr. 197.
- Soots, Johan Hendriku p., v. a. Uue-
Võidu vallaval. 21. 4. 27 a. nr. 237.
- Laksberg, Villem Jüri p., v. a. Puiatu
vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 12.
- Piir, August Johani p., v. a. Puiatu val-
laval. 24. 12. 19 a. nr. 155.
- Sova (Soma), Jaak Jaani p., v. a. Holst-
re vallaval. 27. 3. 24 a. nr. 22.
- Vares, Oskar Jääni p., v. a. Aidu valla-
val. 13. 3. 27 a. nr. 312.
- Kull, August Märdi p., v. a. Rannu val-
laval. 24. 9. 22 a. nr. 173.
- Nõu (end. Kallas), Elisabeth Viktori t.,
v. a. Valga linna pol. ülemalt 19. 12.
19 a. nr. 2681.
- Rebane, Karl Andrese p., v. a. Sooru
vallaval. 9. 12. 19 a. nr. 141.
- Kulpson, Robert Märdi p., v. a. Tall.
linna pol. 2. jsk. ülemalt 3. 12. 19 a.
nr. 1634.
- Haak, Ilmar Kusta p., v. a. Röpina val-
laval. 23. 6. 24 a. nr. 84.
- Müller, Hugo-Hermann Jüri p., v. a.
Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 19. 1.
25 a. nr. 4150.
- Kõiv, Johan (Jaan) Karli p., v. a. San-
gaste vallaval. 27. 11. 23 a. nr. 125.
- Pettai, Emilie Johani t., v. a. Laane-
metsa vallaval. 13. 4. 20 a. nr. 737.
- Altosaar, Ferdinand Otto p., v. a. Van-
na-Antsla vallaval. 9. 12. 19 a. nr. 373.
- Kõnd, Elmar Peetri p., v. a. Vara valla-
val. 26. 11. 27 a. nr. 115.
- Küremägi, Vassili Aleksei p., v. a.
Nursi vallaval. 22. 3. 27 a. nr. 135.
- Viilup, Ernestine-Marie, v. a. Karula
vallaval. 17. 11. 23 a. nr. 146.
- Puusepp, Karl Mangu p., v. a. Kui-
gatsi vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 297.
- Bermann, Johan Samueli p., v. a. Valga
jsk. politseikomissariilt 20. 6. 28 a.
nr. 314.
- Unt, Jaan Andrese p., v. a. Tõlliste val-
laval. 6. 11. 20 a. nr. 240.
- Koller, August Liine p., v. a. Valgjärve
vallaval. 7. 1. 28 a. nr. 125.
- Kunimägi, Mai Johani t., v. a. Valga
jsk. politseikomissariilt 9. 7. 26 a. nr.
1021.
- Sanderson, Karl Joosepi p., v. a. Val-
ga maak. pol. ülemalt 10. 8. 23 a.
nr. 664.
- Helbrot, Liidia Vladimiri t., v. a. Antsla
alevival. 26. 5. 25 a. nr. 192.
- Geveraus, Leena Tõnu t., v. a. Valga
maak. pol. ülemalt 7. 11. 22 a. nr. 315.
- Künnapu, Karl-Eduard Karli p., v. a.
Narva 1. jsk. politseikomissariilt 6. 8.
28. a. nr. 360. (1629)
- Annus, Johannes Voldemar, v. a. Vai-
vara vallaval. 1920 a. nr. 613. (916)
- Pitk, Helena Madise t., v. a. Auvere-Joa-
la vallaval. nr. 77. (1011)
- Räso, Konstantin Karli p., v. a. Peetri
vallaval. 1919 a. nr. 403. (724)
- Viira, Eduard Peetri p., v. a. Narva lin-
na pol. ülemalt 12. 8. 20 a. nr. 25216.
(1631)
- Salgust, Olga Madise t., v. a. Tall. lin-
na pol. 3. jsk. ülemalt 20. 2. 22 a. nr.
15554. (1632)
- Rožov, Paul Kusma p., v. a. Narva linna
pol. 2. jsk. ülemalt 1925 a. nr. 875.
(2318)
- Pielgas, Aleksander Jaani p., v. a. Nar-
va linna pol. ülemalt 1920 a. nr. 27068.
(1012)
- Kärner, Rudolf Magnuse p., v. a. Narva
linna pol. 1. jsk. ülemalt 1925 a. nr. 607.
(2418)
- Sturm, Mihail Gerasimi p., v. a. Kose
vallaval. 8. 12. 20 a. nr. 131. (2419)
- Lohi (Harakka), Joosep Jüri p., v. a.
Narva vallaval. 8. 1. 26 a. nr. 724.
(2221)
- Rožov, Aleksei Nikita p., v. a. Narva
vallaval. 28. 3. 24 a. nr. 230. (2225)
- Kesküla, Adele Jaani t., v. a. Narva
linna pol. ülemalt 11. 10. 22 a. nr. 407.
(4883)
- Maamees, Julius Jüri p., v. a. Tall. lin-
na pol. 1. jsk. ülemalt 25. 4. 23 a.
nr. 834. (4899)
- Vend, Emma Mardi t., v. a. Kopli pol.
jsk. ülemalt 26. 10. 21 a. nr. 342.
(4900)
- Lembit, Elmar Oskari p., v. a. Hageri
vallaval. 2. 9. 27 a. nr. 162. (13576)
- Brenner, Sinaida Anette t., v. a. Juuru
vallaval. 25. 11. 24 a. nr. 246. (13589)

- Tedre, Jaan Ado p., v. a. Kehtna vallaval. 6. 3. 20 a. nr. 175. (13590)
- Nigossou, Karl Johani p., v. a. Keila vallaval. 22. 9. 22 a. nr. 2405. (13591)
- Jürjev, Johan Hansu p., v. a. Kohila vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 952. (13592)
- Vilson, Liisa Jaani t., v. a. Kuimetsa vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 328. (13593)
- Taks, Eduard Johani p., v. a. Hageri vallaval. 5. 1. 25 a. nr. 1. (13594)
- Tikenberg, Johannes Augusti p., v. a. Kirna-Kohatu vallaval. 1920 a. nr. 95. (13595)
- Tiisel, Lisanna Johani t., v. a. Paide pol. jsk. ülemalt 20. 12. 19 a. nr. 1700. (13596)
- Panksep, Elfriede Karli t., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. ülemalt 3. 1. 22 a. nr. 11384. (13690)
- Johanson, Rosalie Karli t., v. a. Paatsalu vallaval. 15. 2. 19 a. nr. 574. (13691)
- Lemvald, Johannes Aleksandri p., v. a. Tartu 1. jsk. politseikomissariilt 13. 1. 28 a. nr. 1667. (13693)
- Sisask, Adolf Adami p., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. ülemalt 15. 6. 21 a. nr. 10761. (13694)
- Gläser, Leida-Aliide Karli t., v. a. Tartu linna 1. jsk. politseikomissariilt 5. 9. 27 a. nr. 643. (13695)
- Pastel, Gerda Peetri t., v. a. Tartu linna 1. jsk. politseikomissariilt 15. 6. 26 a. nr. 679. (13696)
- Tults, Ernst Kusta p., v. a. Tartu linna 1. jsk. politseikomissariilt 3. 10. 27 a. nr. 876. (13697)
- Pettai, Julius Peetri p., v. a. Tapa jsk. politseikomissariilt 1927 a. nr. 43. (13698)
- Varno, August Jaani p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 11. 4. 23 a. nr. 748. (13699)
- Laane, Hendrik Mihkli p., v. a. Sõmeru vallaval. 4. 7. 22 a. nr. 89. (13700)
- Laar, Liisa Vidriku t., v. a. Ropka vallaval. 27. 2. 20 a. nr. 722.
- Braun, Johanna-Maria Johani t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 23. 8. 23 a. nr. 1430.
- Horn, Magdaleena Mardi t., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. ülemalt 1. 12. 19 a. nr. 1853.
- Küttis, Aleksander, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 21. 1. 22 a. nr. 15419. (15249)

KINNITUS AKTSIA-SELTS

EESTI LLOYD

PEAKONTOR:

TALLINNAS, PIKK TÄNAV 11

KÖNETRAAT 6-24, 17-03

Tuli-, elu-, õnnetusjuhuste, murdvarguse ja klaasi-

kinnitus.

Kinnitage oma varandus ja elu kuni veel aeg on!!

PÕHJA KINNITUS

AKTSIASELTS

TALLINNAS, S. KARJA 7. KÖNETR. 10-07.

Postk. 212. Telegr. aadress: PÕHJATULI.

TOIMETAB tuli-, elu-, transport-, väärtuste, murdvarguse, jõuvankrite, tsiviil-vastutuskohustuse, õnnetuste ja koduloomade kinnitusi.

Kombineeritud poliisid tule ja murdvarguse vastu.

Agendid igalpool, maal ja linnades.